

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ — ΙΤΑΛΙΑ

Ενίσχυση C 1/04 (ex NN 158/03) — Καταχρηστική εφαρμογή της κρατικής ενίσχυσης N 272/98 — Περιφέρεια Σαρδηνίας

Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ

(2004/C 79/05)

Με επιστολή της 3ης Φεβρουαρίου 2004 που αναδημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα του κειμένου της επιστολής στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, η Επιτροπή κοινοποίησε στην Ιταλία την απόφασή της να κινηθεί τη διαδικασία του άρθρου 88, παράγραφος 2, της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την προαναφερθείσα ενίσχυση.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των ενισχύσεων για τις οποίες η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας περίληψης και της επιστολής που ακολουθεί, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Commission européenne
Direction générale de la Concurrence
Greffes Aides d'État et Direction Aides d'État I — Unité G1
J-70
B-1049 Brussels
Φαξ (32-2) 296 12 42

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στην Ιταλία. Το απόρρητο της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους που υποβάλει τις παρατηρήσεις μπορεί να ζητηθεί γραπτώς, με μνεία των σχετικών λόγων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Διαδικασία

1. Στις 21 Φεβρουαρίου 2003, η Επιτροπή έλαβε καταγγελία (η οποία καταχωρήθηκε υπ' αριθ. Α/31409), σχετικά με την καταχρηστική εφαρμογή ενός καθεστώτος κρατικών ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα υπέρ του ξενοδοχειακού κλάδου στην Ιταλία — Περιφέρεια Σαρδηνίας, που είχε εγκριθεί από την Επιτροπή το 1998 (N 272/98).
2. Με επιστολή της 26ης Φεβρουαρίου 2003 (D/51355), η Επιτροπή ζήτησε διευκρινίσεις από τις ιταλικές αρχές. Με επιστολή της 22ας Απριλίου 2003 (Α/33012 της 28ης Απριλίου 2003), οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή σχετικές πληροφορίες.

Περιγραφή

3. Το καθεστώς ενίσχυσης N 272/98 προβλέπει επιχορηγήσεις για αρχικές επενδύσεις στον ξενοδοχειακό τομέα στην Ιταλία — Περιφέρεια Σαρδηνίας. Εγκρίθηκε το 1998 και η Επιτροπή είχε εκτιμήσει ότι το καθεστώς αυτό συμβιβαζόταν με την κοινή αγορά βάσει της παρέκκλισης του άρθρου 87(3)α
4. Οι ιταλικές αρχές, με διάφορες διοικητικές αποφάσεις, θέσπισαν τις εκτελεστικές διατάξεις του καθεστώτος, τις οποίες δεν γνωστοποίησαν ποτέ στην Επιτροπή. Σύμφωνα με τις προαναφερόμενες αποφάσεις, ενίσχυση είναι δυνατόν να χορηγηθεί, αν και εκτάκτως, ακόμη και σε επενδύσεις που έχουν ξεκινήσει πριν από την ημερομηνία αίτησης της ενίσχυσης.

5. Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, με βάση τις διατάξεις αυτές το 2002 χορηγήθηκαν ενισχύσεις σε τουλάχιστον 28 επενδυτικά σχέδια τα οποία είχαν αρχίσει πριν από την ημερομηνία αίτησης της ενίσχυσης, συνολικού ύψους ενίσχυσης μεταξύ 8 και 16 εκατ. ευρώ.

Εκτίμηση

6. Μέσω των προαναφερθεισών διοικητικών αποφάσεων, οι ιταλικές αρχές, επέτρεψαν τη χορήγηση ενίσχυσης σε επενδυτικά σχέδια που είχαν ξεκινήσει πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για ενίσχυση. Στην προκειμένη περίπτωση, οι ιταλικές αρχές δεν συμμορφώθηκαν ούτε με την υποχρέωση που προβλέπεται στην απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίθηκε το καθεστώς ενισχύσεων ούτε με τις απαιτήσεις των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα ⁽¹⁾.
7. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή εκτιμά ότι, λόγω έλλειψης αίτησης για ενίσχυση πριν από την πραγματική έναρξη του επενδυτικού σχεδίου, ο χαρακτήρας κινήτρου της ενίσχυσης μπορεί να θεωρηθεί ότι υπονομεύεται. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό μπορεί να συνιστά περίπτωση καταχρηστικής εφαρμογής της κρατικής ενίσχυσης N 272/98, δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού αριθ. 659/1999 ⁽²⁾ και έχει αμφιβολίες για το αν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε επενδυτικά σχέδια τα οποία έχουν αρχίσει πριν από την ημερομηνία αίτησης των εν λόγω ενισχύσεων.

⁽¹⁾ ΕΕ C 74 της 10.3.1998.

⁽²⁾ Κανονισμός του Συμβουλίου αριθ. 659/1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 88) (ΕΕ L 83 της 27.3.1999).

KEIMENO THΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«Con la presente la Commissione desidera informare l'Italia che, dopo avere esaminato le informazioni fornite dalle autorità italiane in merito alle misure menzionate in oggetto, ha deciso di avviare il procedimento di cui all'articolo 88, paragrafo 2, del trattato CE.

1. PROCEDIMENTO

Il 21 febbraio 2003 la Commissione ha ricevuto una denuncia (protocollata con il numero A/31409) relativa all'applicazione abusiva di un regime di aiuti regionali a favore dell'industria alberghiera in Italia — Regione Sardegna, approvato dalla Commissione nel 1998 (N 272/98).

Con lettera del 26 febbraio 2003 (D/51355) la Commissione ha chiesto chiarimenti alle autorità italiane. Con lettera del 28 marzo 2003 la Commissione ha accettato di prorogare il termine per fornire le suddette informazioni. Con lettera del 22 aprile 2003 (A/33012 del 28 aprile 2003) le autorità italiane hanno fornito le informazioni richieste alla Commissione.

2. DESCRIZIONE

Secondo l'autore della denuncia, nell'ambito del suddetto regime di aiuti, sono state concesse agevolazioni a investimenti per i quali non è stata presentata domanda di aiuto prima dell'inizio dell'esecuzione del progetto, in violazione delle norme sugli aiuti di stato a finalità regionale.

Il regime di aiuti N 272/98 prevede agevolazioni a favore degli investimenti iniziali nell'industria alberghiera in Italia — Regione Sardegna. Esso è stato approvato nel 1998 e la Commissione l'ha giudicato compatibile con il mercato comune in base alla deroga di cui all'articolo 87, paragrafo 3, lettera a).

Le autorità italiane hanno approvato i regolamenti di attuazione del regime tramite diverse decisioni amministrative (in particolare, le delibere del 22.12.1998 e del 27.7.2000, n. 33/4). Tali decisioni amministrative non sono state mai portate a conoscenza della Commissione.

In base alle decisioni citate l'aiuto può essere concesso, eccezionalmente e soltanto per il primo «bando» o avviso d'ammissione al finanziamento, ad investimenti avviati prima della data della domanda di aiuto.

A seguito di queste disposizioni, secondo le autorità italiane nel 2002 l'agevolazione è stata concessa ad almeno 28 progetti di investimento avviati prima della data della domanda di aiuto, per un importo complessivo d'aiuto tra 8 e 16 milioni di euro.

3. VALUTAZIONE

Gli orientamenti in materia di aiuti di Stato a finalità regionale⁽³⁾ prevedono che la domanda di aiuto sia presentata prima che inizi l'esecuzione dei progetti (punto 4.2).

⁽³⁾ GU C 74 del 10.3.1998.

Tale obbligo è inoltre contenuto nella decisione della Commissione del 1998⁽⁴⁾, di non sollevare obiezioni nei confronti del regime degli aiuti regionali a favore dell'industria alberghiera in Italia — Regione Sardegna (N 272/98). La decisione della Commissione stabilisce che i beneficiari devono avere inoltrato una domanda d'aiuto prima che inizi l'esecuzione del progetto.

Le autorità italiane hanno confermato esplicitamente⁽⁵⁾ che tale obbligo è stato soddisfatto, nell'ambito dell'esercizio delle opportune misure che ha fatto seguito all'entrata in vigore degli orientamenti in materia di aiuti di Stato a finalità regionale.

Tuttavia, con le decisioni amministrative di cui sopra, le autorità italiane hanno autorizzato la concessione di agevolazioni a progetti di investimenti avviati prima della data della domanda di aiuto. Sotto questo profilo, le autorità italiane non hanno adempiuto all'obbligo previsto nella decisione della Commissione che autorizzava il regime degli aiuti, né ai requisiti fissati dagli orientamenti in materia di aiuti a finalità regionale.

Di conseguenza, la Commissione considera che l'effetto d'incentivo dell'aiuto potrebbe risultare compromesso, per la mancanza di una domanda di aiuto precedente l'avvio effettivo dell'esecuzione del progetto. La Commissione ritiene che questo possa costituire un caso di applicazione abusiva dell'aiuto N 272/98, a norma dell'articolo 16 del regolamento (CE) n. 659/1999⁽⁶⁾ ed esprime dei dubbi sulla compatibilità con il mercato comune dell'aiuto concesso ai progetti di investimento avviati prima della data di domanda d'aiuto.

4. CONCLUSIONE

Tenuto conto di quanto precede, la Commissione invita l'Italia a presentare, nell'ambito del procedimento di cui all'articolo 88, paragrafo 2 del trattato CE, le proprie osservazioni e a fornire tutte le informazioni utili ai fini della valutazione della misura, entro un mese dalla data di ricezione della presente. La Commissione invita inoltre le autorità italiane a trasmettere senza indugio copia della presente lettera al beneficiario potenziale dell'aiuto.

5. DECISIONE

La Commissione desidera ricordare all'Italia che l'articolo 88, paragrafo 3, del trattato CE ha effetto sospensivo e che, in forza dell'articolo 14 del regolamento (CE) n. 659/1999 del Consiglio, essa può imporre allo Stato membro interessato di recuperare l'eventuale aiuto illegale dal beneficiario

⁽⁴⁾ La decisione della Commissione è stata comunicata alle autorità italiane con lettera del 12.11.1998, SG(98) D/9547.

⁽⁵⁾ Con lettera in data 25.4.2001, n. 5368 (registrata come A/33473). In quell'occasione, la Commissione ha invitato l'Italia ad accettare le opportune misure conformemente all'articolo 88, paragrafo 1, del trattato e a rendere il regime compatibile con gli orientamenti. Sulla base delle informazioni presentate dalle autorità italiane, la Commissione ha riconosciuto che l'Italia ha accolto la proposta di opportune misure e che il regime era compatibile con gli orientamenti in materia di aiuti di Stato a finalità regionale.

⁽⁶⁾ Regolamento (CE) n. 659/1999 del Consiglio recante modalità di applicazione dell'articolo 93 del trattato CE (ora art. 88) (GU L 83 del 27.3.1999).

Con la presente la Commissione comunica all'Italia che informerà gli interessati attraverso la pubblicazione della presente lettera e di una sintesi della stessa nella Gazzetta ufficiale delle Comunità europee. Informerà inoltre gli interessati nei paesi EFTA, firmatari dell'accordo SEE, attraverso la pubblicazione

di un avviso nel supplemento SEE della Gazzetta ufficiale, e informerà infine l'Autorità di vigilanza EFTA inviandole copia della presente. Tutti gli interessati anzidetti saranno invitati a presentare osservazioni entro un mese dalla data di detta pubblicazione.»

Πληροφορίες που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη για τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του κανονισμού της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της 12ης Ιανουαρίου 2001 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

(2004/C 79/06)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Αριθμός ενίσχυσης: XS 5/03

Κράτος μέλος: Ιταλία

Περιφέρεια: Friuli-Venezia Giulia

Τίτλος του εφαρμοζόμενου καθεστώτος ή επωνυμία του δικαιούχου της χορηγούμενης μεμονωμένης ενίσχυσης: Μέτρα για την ενίσχυση κοινωνικών συνεταιρισμών

Νομική βάση: Decreto del Presidente della Regione n. 0299 del 1° ottobre 2002 (capo III)

Ετήσιες δαπάνες που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην επιχείρηση: Έως 1 000 000 ευρώ

Μέγιστη ένταση ενίσχυσης: Η ακαθάριστη ένταση ενίσχυσης για επενδύσεις δεν πρέπει να υπερβαίνει:

- α) το 15 % για μικρές επιχειρήσεις,
- β) το 7,5 % για μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις.

Εάν η επένδυση πραγματοποιείται σε περιοχή απαλλασσόμενη βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ, η ένταση δεν δύναται να υπερβεί το 8 % ΚΙΕ συν 10 % ΑΙΕ για μικρές επιχειρήσεις και 8 % ΚΙΕ συν 6 % ΑΙΕ για μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις. Η ακαθάριστη ένταση ενίσχυσης για υπηρεσίες συμβούλων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 50 % των επιλέξιμων δαπανών

Ημερομηνία εφαρμογής: 7 Νοεμβρίου 2002

Διάρκεια χορήγησης του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Έως τις 30 Ιουνίου 2007

Στόχος της ενίσχυσης: Διευκόλυνση της ανάπτυξης και της καινοτομίας σε κοινωνικούς συνεταιρισμούς που διεξάγουν οικονομικές δραστηριότητες που αποβλέπουν στη δημιουργία απασχόλησης για άτομα που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο ή περιθωριοποιημένα άτομα

Οικείοι οικονομικοί τομείς: Όλοι οι τομείς της οικονομίας με εξαίρεση τις δραστηριότητες συνδεδεμένες με την παραγωγή, επεξεργασία και εμπορία προϊόντων του παραρτήματος Ι της Συνθήκης

Επωνυμία και διεύθυνση της επιδοτούσας αρχής:

Amministrazione provinciale di Gorizia
Corso Italia, 55
I-34170 Gorizia

Amministrazione provinciale di Pordenone
Piazza Cardinal Costantini, 3
I-33170 Pordenone

Amministrazione provinciale di Trieste
Piazza Vittorio Veneto, 4
I-34132 Trieste

Amministrazione provinciale di Udine
Piazza Patriarcato
I-33100 Udine

Άλλες πληροφορίες: Η νομική βάση ορίζει ότι ενίσχυση μπορεί να χορηγηθεί από οποιαδήποτε από τις τέσσερις επαρχιακές διοικήσεις της Αυτόνομης περιοχής Friuli-Venezia Giulia